

Kde začít s úklidem?

Ačkoliv jsou kapacity dnešních nových pevných disků obrovské, stále se řada z nás čas od času potýká s nedostatkem volného místa. Pomoci mohou speciální aplikace (většinou označované jako "disk tools"), jež provedou analýzu pevného disku.

Výsledkem analýzy pevného disku jsou informace o tom, které jeho složky zabírají nejvíce místa, které soubory jsou největší, nejstarší atd. Informace jsou většinou prezentovány pomocí grafů, a tak se můžete rychle a snadno dozvědět, kde začít s úklidem.

Podívejte se spolu s Chipem na některé programy, které by vám v této činnosti mohly pomoci.

JDISKREPORT

Po spuštění programu se objeví úvodní nabídka, ze které si vyberete jednu z možností - "Analyse a File Tree" (umožní analyzovat určitou složku na pevném disku), "Analyse C:" (umožní analyzovat celý pevný disk) nebo "Open Scan" (otevření uložených výsledků z předchozích analýz). Analýza může trvat i několik minut (záleží na velikosti disku).

Výsledek analýzy se zobrazí pomocí koláčového grafu (na něm uvidíte, které složky zabírají na pevném disku nejvíce místa). V dolní části okna programu najdete tlačítka, pomocí nichž můžete změnit typ grafu na prstencový nebo na sloupcový. Najdete zde také tlačítka pro zobrazení tabulky (ta obsahuje seznam všech složek uspořádaných podle velikosti).

Pokud aktivujete příkaz "View/Show Number of Files", nebudou složky v grafech a v tabulce seřazeny podle velikosti, ale podle počtu souborů, jež obsahují. Zpět (na klasické zobrazení podle velikosti) lze přepnout pomocí příkazu "View/Show File Size".

Všechny grafy jsou interaktivní; tzn. kliknete-li například na sloupeček grafu, jenž představuje velikost složky Dokumenty, spustí se analýza pouze složky Dokumenty a graf se překreslí (tj. uvidíte největší podsložky ze složky Dokumenty). Mezi jednotlivými složkami lze také přepínat pomocí stromu složek v levé části programu.

Zajímavé jsou také další záložky (přepínat mezi nimi lze pomocí oušek v horní části programu).

Na záložce "Top 100" se ukáže seznam největších, nejstarších nebo nejnovějších souborů. Na záložce "Size Dist" najdete četnost velikostí. Můžete zde například zjistit, že soubory o velikosti 4 až 16 MB zabírají na disku 481,1 MB. Pokud využijete příkaz "View/Show Number of Files", můžete také zjistit, že takových souborů je 73 apod. Obdobně záložka "Modified" nabízí četnost starších souborů (přesně jde o datum poslední modifikace souborů). Díky tomu se například dovíte, že máte na disku 106,7 MB souborů, na které jste 6 až 10 let ani nesáhli.

Poslední záložka "Types" prezentuje zastoupení souborů podle přípon. Opět můžete využít pohled "View/Show File Size" (např. soubory s příponou DLL zabírají 585,9 MB) nebo pohled "View/Show Number of Files" (např. souborů s příponou DLL je 2848).

SC-DISKINFO STANDARD EDITION

Jednoduchá aplikace, která běží pouze pod Windows 2000/XP. Její velkou výhodou je však to, že se nemusí instalovat. Můžete tak během pár sekund identifikovat tučné složky na svém pevném disku.

Po spuštění vyberte v levé části okna disk (nebo určitou složku), který chcete analyzovat. V pravé části se objeví seznam složek a také informace o tom, kolik obsahují jednotlivé složky podsložek, souborů a jaká je jejich velikost. K dispozici je též jednoduchý sloupcový graf, jenž vám pomůže snadněji rozpoznat největší složky. Zobrazené informace můžete seřadit (vzestupně či sestupně) podle jednotlivých údajů (stačí klepnout na hlavičku příslušného sloupce).

TREESIZE

Další jednoduchá aplikace, jež však zjistí všechny podstatné informace. Z nabídky "Scan" vyberte disk, který chcete analyzovat. Zajímá-li vás pouze určitá složka, využijte příkaz "File/Select Directory".

Výsledkem bude opět seznam složek seřazených podle velikosti. Způsob řazení můžete vybrat z nabídky "Sort". Hodit se může i nabídka "View". Z ní lze vybrat, které informace chcete mít v hlavním okně aplikace. Standardně je nastavena volba "View/Size". Užitečná je však také například volba "View/Percent" díky tomu uvidíte, kolik místa (v procentním vyjádření) jednotlivé složky zabírají.

Grafické vyjádření výsledku v této aplikaci sice chybí, k dispozici je však funkce "File/Print Report", jež vám vytiskne podrobnou zprávu.

SEQUOIAVIEW

Zajímavá aplikace, která sází na netradiční způsob grafické prezentace výsledků. Každý soubor na disku je zobrazen jako obdélník o určité velikosti (čím větší velikost souboru, tím větší obdélník). Díky tomu lze rychle identifikovat největší soubory. Horší je to už s identifikací velikostí složek (z výsledného "grafu" nejsou příliš zřejmé).

Výsledné grafické znázornění je interaktivní. Tzn. poklepete-li na určitý obdélníček (představující soubor), zobrazí se detailní pohled na složku, ve které je příslušný soubor umístěn.

Způsob zobrazování výsledků můžete ovlivnit pomocí funkce "View/Options". Výhodné je aktivovat například volbu "Show file/directory size" (viz záložka Selection), která zapne zobrazování velikostí ve výsledném "grafu".

Užitečná může být i funkce "View/Colors". Ta umožní aktivovat různá barevná schémata. Jednotlivé obdélníky ve výsledné prezentaci pak mohou být barevně odlišeny podle typu souboru (například soubory s příponou EXE budou zobrazeny modře, WAV zeleně, ZIP fialově apod.).

Mnozí možná také ocení funkci "View/Filters", pomocí které lze ovlivnit, jaké soubory budou zahrnuty ve výsledku (tj. jaké soubory budou zobrazeny ve výsledném "grafu"). Na záložce "Include" můžete definovat typy souborů, které budou ve výsledku zahrnuty (pokud zadáte výraz "*.EXE", budou brány v potaz pouze soubory tohoto typu, apod.). Určitou skupinu souborů můžete vyloučit na záložce "Exclude" (opět využijte hvězdičkovou konvenci). Na záložce "Size" lze nastavit filtr na základě velikosti (např. zahrnout pouze soubory s velikostí 10 MB a více). Obdobně na záložce "Date" lze nastavit filtr na základě času vytvoření, modifikace nebo posledního použití souboru.

FOSI++

Tato aplikace nabízí kvalitní grafické výstupy. Její nevýhodou je to, že má některé funkce nepřístupné (odblokuje se až po registraci programu). Všechny důležité funkce jsou však naštěstí k dispozici.

Vyberte disk, který chcete analyzovat, a využijte příkaz "File/Run". Výsledek si můžete prohlédnout ve formě sloupcového grafu (tlačítko "Bar Chart"), koláčového grafu (tlačítko "Pie Chart") nebo ve formě jednoduchého přehledu (tlačítko "Folder Size List"). Grafy jsou interaktivní (tj. klepnutím na příslušnou část grafu můžete získat detailní informace o zvolené podsložce).

Výsledky můžete uchovat buď pomocí příkazu "File/Print Sheet" (tisk výsledků), nebo pomocí příkazu "Tools/Save Picture As" (uložení grafu ve formátu WMF, BMP nebo JPG).

Doplňující funkce naleznete v nabídce "View". Příkazem "3D View off/on" můžete vypnout/zapnout trojrozměrné zobrazování grafů, příkazem "Show Labels" lze zobrazit popisky, příkazem "Show Legend" lze zobrazit legendu atd.

FOLDER SIZE SHELL EXTENSION

Nejde o klasickou aplikaci, ale o doplněk. Po instalaci vám přibude ve vlastnostech složky další záložka.

Označte libovolnou složku a stiskněte klávesovou zkratku Alt+Enter. Objeví se okno "Vlastnosti", ve kterém najdete záložku "Size". Na ní naleznete seznam podsložek (jde o přehledný strom složek; na nejvyšší úrovni bude označená složka). U každé složky uvidíte velikost. Jednotlivé větve stromu můžete rozbalovat a zabalovat podle potřeby.

V dolní části záložky "Size" najdete tlačítko "Options", pomocí kterého můžete ovlivnit typ zobrazovaných jednotek (GB, MB, KB apod.), způsob řazení složek (podle jména složky nebo podle velikosti) a způsob zobrazování informací.

Výhodné je aktivovat volbu "Reorganize/by Size" a "Reorganize/Descending" (složky pak budou řazeny sestupně podle velikosti). Kvůli přehlednosti je také dobré využít volbu "Display/Size before name" (velikost bude uvedena před jménem složky).

SPACE SEARCHER 1.02

Space Searcher má příjemný vzhled, pěkné grafické výstupy a všechny potřebné funkce. Neregistrovaná verze má však jedno omezení - u prvních třech největších složek se nezobrazuje velikost.

Cesta k výsledné zprávě o stavu disku je jednoduchá. Vyberte disk a klepněte na tlačítko "Go". Objeví se seznam složek seřazených podle velikosti, a to včetně grafu a dalších informací (volného místa na disku, největšího souboru, největší složky, celkového počtu souborů atd.).

Pomocí tlačítek na hlavním panelu lze ovlivnit způsob řazení informací ve výsledné zprávě, vzhled grafu a také typ zobrazovaných informací (seznam největších složek, typy souborů, které zabírají nejméně místa, skupiny souborů, které zabírají nejvíce místa, atd.).

SPACEMONGER 1.4

SpaceMonger se drží podobné myšlenky jako SequoiaView. Na rozdíl od SequoiaView však jednotlivé obdélníky nepředstavují velikosti souborů, ale velikosti složek (což je možná přehlednější a užitečnější). Navíc se SpaceMonger nemusí instalovat.

Klepněte na tlačítko "Open" a vyberte disk. Výsledné informace budou prezentovány pouze pomocí "grafu" (čím větší kapacita složky, tím větší obdélník). Vhodné je pomocí tlačítka "Free Space" vypnout zobrazování informace o volném místu na disku (bílý obdélník).

U každé složky lze aktivovat detailnější pohled. Vyberte požadovanou složku (tj. obdélník) a klepněte na tlačítko "Zoom In". Hloubku pohledů můžete měnit také pomocí tlačítek "Zoom Out" a "Zoom Full".

Norbert Gulevič, norbert.gulevic@vogel.cz